

straffelovens § 138, stk. 1, hvorefter den, som forsætligt eller ved grov uagtsomhed bringer sig i beruset tilstand, straffes med bøde eller hæfte, hvis han i denne tilstand udsætter andres person eller betydeligere formueværdier for fare; under skærpende omstændigheder og i gentagelsestilfælde kan straf af fængsel indtil 6 år anvendes. Med luftfartens udvikling og betydning i dag må denne almindeligt holdte bestemmelse — ligesom tilfældet længe har været for motorkørlens vedkommende — anses for ganske utilstrækkelig på det her omhandlede område.

Det har i udvalget været indgående overvejet, hvorvidt man skulle optage bestemmelser, svarende til den gældende færdselslovs § 16, eller om man skulle optage en promilleregul.

Idet man angående dette spørgsmål, for så vidt angår motorkørsel, henviser til den indgående debat i betænkning angående revision af færdselsloven og loven om motorkøretøjer, afgivet i juni 1954 af et af justitsministeriet den 1. december 1949 nedsat udvalg samt til debatten i folketinget i anledning af revisionen af de nævnte love, skal man i det følgende indskrænke sig til at fremhæve de synspunkter, der særligt gør sig gældende for luftfartens vedkommende.

Det i nævnte betænkning og forslag omtalte udvalg mellem regeringsrepræsentanter for Danmark, Finland, Norge og Sverige om ensartet lovgivning vedrørende spørgsmålet om trafik og alkohol har også behandlet problemet for luftfartens vedkommende og har i sin i februar måned 1955 afgivne indstilling foreslået straf for den, som fører luftfartøj under sådan påvirkning af alkohol, at han ikke kan føre fartøjet på betryggende måde, eller som har en alkoholkoncentration i blodet på 0,40 promille eller derover.

Som følge af de nævnte fællesnordiske drøftelser om trafik og alkohol har de nordiske luftfartsudvalg ikke gjort det omhandlede spørgsmål til genstand for fælles drøftelser, men udformningen af de herhenhørende bestemmelser i lovforslagene er overladt til de nationale udvalg.

Resultatet af disses overvejelser af spørgsmålet er blevet, at man fra finsk side ikke har ønsket optaget en promilleregul.

I det norske udkast til ny luftfartslov er der ej heller medtaget en promilleregul, idet det norske udvalg i sin indstilling har anført, at det, i hvert fald for tiden, ikke vil være hensigtsmæssigt at optage en sådan regel, men at der eventuelt senere vil kunne blive tale om at ændre dette standpunkt i forbindelse med gennemførelse af en almindelig norsk lov om alkohol m. v. i samfærdsel.

For Sveriges vedkommende er resultatet blevet, at den af luftfartslovudvalget foreslåede promilleregul er udgået under rigsdagsforhandlingerne, således at den i den svenske luftfartslov af 16. juni 1957, kap. 5, § 10, indeholdte regel om alkoholnydelse m. v. er svarende til bestemmelserne i den danske færdselslovs § 16.

For Danmarks vedkommende har man ikke ment, at spørgsmålet om indførelse af en promilleregul bør afvente resultatet af overvejelserne om fællesnordisk lovgivning om trafik og alkohol, og man har derfor gjort spørgsmålet til genstand for nærmere behandling og drøftelser med sundhedsstyrelsen og retslægerådet.

Udgangspunktet for overvejelserne har været, at der til det personale, der gør tjeneste inden for luftfarten, det være sig i selve luftfartøjerne eller i ledende stillinger på jorden, må stilles særligt kvalificerede krav i henseende til mådehold over for spiritusindtagelse forud for og under tjeneste. Det er ubestridt, at selv ret ringe kvanta spiritus i nogen grad nedsætter langt de fleste menneskers reaktionsevne, opmærksomhed og præcision; luftfartøjers skadeevne over for personer, såvel i som uden for luftfartøjet, er så betydelig, og manøvring og direktion af luftfartøjer, specielt under ekstraordinære forhold, f. eks. i tilfælde af dårligt vejr, stiller så store krav til de tjenstgørende personer, at det motiverer endog meget strengere regler end for samfærdselsforhold i øvrigt.

Såvel retslægerådet som sundhedsstyrelsen er af den opfattelse, at alkoholnydelse og luftfart principielt må betragtes som uforenelige faktorer, men under hensyn til, at et absolut forbud mod alkoholnydelse ikke vil kunne gennemføres, har man i overensstemmelse med de nævnte sagkyndiges indstilling foreslået lovreglen udformet således, at der kun tolereres en alkoholkoncentration på mindre end 0,40 promille.

Man har i øvrigt affattet lovreglen således, at den retter sig mod selve indtagelsen af spiritus forud for og under tjenstgøringen. En regel herom må for sikrest retsteknisk at kunne praktiseres indeholde en bestemt grænse for alkoholindholdet i blodet. De betænkeligheder ved indførelsen af en sådan regel, navnlig den betydelige indskrænkning i mange menneskers handlefrihed i et omfang, der kunne synes større, end formålet måske kræver, har været klart fremme i overvejelserne. Man har imidlertid ment, at hensynet til menneskers liv og velfærd må veje så tungt, at man hellere må indføre en meget streng regel end en regel, om hvis tilstrækkelighed i visse situationer der kan herske tvivl.